

Warszawa, 18 stycznia 2019 r.

Szanowny Pan
Filip Świła
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

OPINIA ZWIĄZKU LIDERÓW SEKTORA USŁUG BIZNESOWYCH (ABS L)
ZGŁASZANA W RAMACH KONSULTACJI PODATKOWYCH W ZAKRESIE PROJEKTU
INTERPRETACJI OGÓLNEJ DOTYCZĄCEJ MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA 50% KOSZTÓW
UZYSKANIA PRZYCHODÓW DO CZĘŚCI WYNAGRODZENIA UZYSKANEGO W RAMACH
STOSUNKU PRACY Z TYTUŁU ROZPORZĄDZANIA PRAWAMI AUTORSKIMI

Szanowny Panie Ministrze,

Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABS L) jako organizacja zrzeszająca ponad 200 przedsiębiorców z sektora nowoczesnych usług biznesowych, które zatrudniają w Polsce ponad 150 tys. osób, pragnie zgłosić opinię w ramach konsultacji podatkowych w zakresie propozycji Ministerstwa Finansów (dalej: MF) dot. projektu interpretacji ogólnej dotyczącej możliwości zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów (dalej: KUP) do części wynagrodzenia uzyskanego w ramach stosunku pracy z tytułu rozporządzania prawami autorskimi, zawierającą uwagi naszych firm członkowskich.

Na wstępie chcielibyśmy podkreślić, iż wszelkie działania ze strony organów podatkowych mające na celu wyjaśnienie stosowania przepisów prawa podatkowego należy ocenić pozytywnie, zwłaszcza, że kwestia możliwości i warunków zastosowania 50% KUP dla twórców po dniu 1.1.2018 r. jest dla przedsiębiorców i samych twórców szczególnie niejasna. Jednocześnie poniżej przedstawiamy najistotniejsze problemy interpretacyjne oraz kwestie które nadal wymagałyby wyjaśnienia lub doprecyzowania, a które zostały zgłoszone przez nasze firmy członkowskie oparte na praktycznych przykładach z działalności operacyjnej.

Prawa autorskie pracownika twórcy

1. Na stronie 2 projektu w części wyjaśniającej, w jakim przypadku pracodawca uprawniony jest do zastosowania 50% KUP wskazano, że dla potraktowania części wynagrodzenia jako honorarium autorskiego i zastosowania wobec tej części podwyższonych KUP niezbędne jest dysponowanie obiektywnymi dowodami potwierdzającymi stworzenie przez pracownika utworu będącego przedmiotem prawa autorskiego, przy czym dowodem takim może być oświadczenie pracownika i pracodawcy stwierdzające wykonanie pracy twórczej, jeżeli wskazuje jaki utwór powstał.

Na stronie 5 dokumentu zaś w podsumowaniu powtórzono konieczność dysponowania przez pracodawcę obiektywnym dowodem powstania utworu, zaznaczono jednak, że dowodem takim nie może być oświadczenie pracownika i pracodawcy.

Postulujemy o ewentualne potwierdzenie w interpretacji, że prawidłowe jest rozumienie tego zapisu w taki sposób, że jeśli z oświadczenia wynika jaki utwór powstał, to oświadczenie jest

wystarczającym dowodem. Niewłaściwe jest jedynie oświadczenie o samym fakcie wykonywania pracy twórczej (w dorozumieniu, w którym nie oświadczamy nic o skonkretyzowanych utworach). Nadto należy zauważyć, że w świetle przepisów Ordynacji podatkowej, która stanowi w art. 180, że jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem, możliwość składania przez pracownika i pracodawcę oświadczenia co do prac twórczych skutkujących powstanie utworu powinna pozostać dopuszczona. Zwłaszcza, że sam MF stwierdza, że nie ma żadnych uniwersalnych reguł, ugruntowanych praktyką lub orzecznictwem sądowym, definiujących właściwy sposób dokumentowania prac stanowiących przedmiot prawa autorskiego.

2. Czy z uwagi na brzmienie art. 74 ust. 3 ustawy o prawie autorskim stanowiącego, że prawa majątkowe do programu komputerowego stworzonego przez pracownika w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy przysługują pracodawcy (nabycie pierwotne), o ile umowa nie stanowi inaczej prawidłowe będzie uregulowanie kwestii nabycia przez pracodawcę majątkowych praw autorskich do programu komputerowego (nabycie wtórne) w regulaminie wynagradzania lub innych regulacjach wewnętrznych pracodawcy, przy zawarciu w umowie o pracę wyraźnego wyodrębnienia honorarium autorskiego od innych składników wynagrodzenia pracownika?

Regulamin wynagradzania oraz inne regulacje wewnętrzne, jako wiążące pracownika i pracodawcę źródła prawa pracy mogłyby zawierać zapis przewidujący wtórne nabycie przez pracodawcę praw autorskich do tworzonych przez pracowników programów komputerowych oraz zapisy dotyczące wynagradzania, raportowania wykonanych utworów oraz sposobu przeniesienia praw autorskich.

Takie rozwiązanie stanowiłoby kompleksowe uregulowanie kwestii praw autorskich do programów komputerowych. Natomiast wyodrębnienie w umowie o pracę honorarium za przeniesienie praw autorskich stanowiłoby spełnienie wymogów ustawowych w zakresie określenia wysokości honorarium autorskiego, do którego stosowane są 50% KUP (ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, Dz. U. 2012, poz. 361, z późn. zm., dalej p.d.o.f.), a pośrednio stanowiłoby potwierdzenie stosowania w stosunku do pracownika uregulowań zawartych w regulacjach wewnętrznych, a dotyczących wtórnego przeniesienia na pracodawcę praw autorskich.

Wypłata wynagrodzenia i obowiązki pracodawcy

1. Projekt interpretacji ogólnej przewiduje możliwość stosowania 50% KUP również wtedy gdy:
 - a) wynagrodzenie autorskie jest wypłacane zaliczkowo
 - b) za miesiące w którym pracownik przebywa na urlopie czy też zwolnieniu lekarskim

Powyższe, tj. możliwość zastosowania 50% kosztów dla wynagrodzenia zaliczkowego oraz za czas, w którym pracownik nie wykonuje pracy jest w sprzeczności z wcześniejszymi zapisami projektu interpretacji ogólnej stanowiącymi, że sam przejaw pracy twórczej nie jest wystarczający, a konieczne jest powstanie utworu o indywidualnym charakterze (rozumiemy wcześniejsze zapisy projektu jako możliwość zastosowania 50% KUP tylko do zakończonego utworu) oraz dotychczas stosowaną praktyką przy naliczaniu wynagrodzenia oraz pobieraniu

zaliczki przez pracodawców. Rozumiemy jednak, że akceptowalna jest sytuacja, w której utwór nie pojawi się w każdym miesiącu, w którym wypłaca się zaliczki?

Projekt interpretacji ogólnej nie odpowiada na pytanie o warunki wypłaty zaliczkowej tzn. czy utwór który powstanie w przyszłości powinien zostać zidentyfikowany i jednoznacznie połączony z wynagrodzeniem wypłaconym w formie zaliczki?

Dodatkowo, stosowanie 50% KUP dla wynagrodzenia wypłacanego zaliczkowo czy za czas, w którym pracownik pracy nie wykonywał powoduje powstanie następujących wątpliwości natury technicznej w procesie rozliczania płac:

- Jeśli wynagrodzenie wypłacimy zaliczkowo, a utwór nie powstanie (pracownik pójdzie na urlop, L4 a potem się zwolni) – płatnik będzie miał niedopłatę? Odnoszenie 50% KUP do tej części wynagrodzenia, która jest wypłacana w proporcji czy procencie czasu przepracowanego lub za konkretny utwór jest dotychczas stosowaną praktyką przy rozliczaniu twórców dzieł w ramach stosunku pracy, również praktyką akceptowaną przez pracowników, których 50% KUP dotyczą.

- Jak udowodnić, że to zaliczka na utwór, a nie zapłata za proces twórczy (zapłata za tworzony a nie ukończony utwór)? Czy zastosowanie 50% KUP do utworu, który jeszcze nie powstał nie jest w sprzeczności z „*podstawowymi warunkami do zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów w ramach stosunku pracy jest to aby przedmiotem umowy o pracę było **powstanie utworu w rozumieniu przepisów o prawie autorskim, tj. zamawianego i oczekiwanego przez pracodawcę, oryginalnego wytworu o indywidualnym charakterze**” oraz „**przedmiotem prawa autorskiego jest tylko taka działalność, która prowadzi do powstania utworu korzystającego z ochrony praw autorskich; sama działalność twórcza nie może być przedmiotem prawa autorskiego**”.*

Zasady ustalania wysokości honorarium autorskiego

1. Dodatkowego wyjaśnienia wymaga też kwestia możliwości wypłacania w sposób zaliczkowy honorarium autorskiego, do którego to wynagrodzenia pracodawca stosuje 50% KUP. Na stronie 5 projektu wskazano bowiem, że honorarium autorskie musi być powiązane z konkretnym utworem pracowniczym, a nadto że warunkiem wypłaty honorarium za przeniesienie praw do utworu jest jego odbiór. Powstaje zatem kwestia co zrobić w sytuacji, gdy pomimo wykonania prac twórczych pracodawca finalnie nie przyjmie powstałego utworu i nie dojdzie do przeniesienia praw do tego utworu na pracodawcę, z przyczyn nieleżących po stronie pracownika (np. w toku projektu pracodawca straci klienta, dla którego wykonywanie było zamówienie), a zaliczki zostały już wypłacone. Czy wówczas nastąpi konieczność zwrotu tych zaliczek przez pracownika?

W imieniu ABS L:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jaworska".

Jolanta Jaworska

Wiceprezes ds. regulacyjnych

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Wioletta Bobryk".

Wioletta Bobryk

Dyrektor ds. prawnych